

New Orleans: Cocktailbom Katrina

Door EC Bakker

Katrina was meer dan een storm. De tornado bracht een apocalyptische samenloop van omstandigheden op gang waarbij woorden eigenlijk tekort schieten. Geen wonder dat de meeste mensen nog nauwelijks tijd hebben gehad om stil te staan bij de gevolgen. Die zijn kolossaal.

Mijns inziens vallen er twee hoofdpunten te onderscheiden:

1. De Verenigde Staten van Amerika zijn definitief van hun voetstuk gevallen. Het is gebeurd. Niks terroristische aanslag, geen daders van buitenaf, maar een storm. Het openlijke onvermogen van 's werelds supermacht nummer één om bescherming te bieden aan de achtergeblevenen in de straten, in het congrescentrum en in het stadion van New Orleans is een schok die binnen en buiten de VS zal blijven nadreunen.

2. De natuur staat definitief op de agenda. Zij is uit balans en dat veroorzaakt wereldwijd de ene ramp na de andere. Wie wil dat nu nog ontkennen?

New Orleans, 6 september: een week na Katrina

De Amerikaanse overheid heeft zich onbetrouwbaar getoond, en bovenal: incompetent. Zes dagen na de ramp zaten de mensen nog steeds opgesloten in het stadion en het congrescentrum. Uitgedroogde baby's, roof, moord, doodslag en verkrachting; de verhalen zullen de komende tijd aanzwellen tot een enorme aanklacht tegen het falen van de overheid. Binnen de VS is hiermee de aanzet gegeven tot een potentiële volksofstand. Het wordt alle hens aan dek voor de gevestigde politiek om deze crisis te bezweren. Hier en daar wat mensen ontslaan zal zeker niet voldoende zijn. De schuld aan president Bush geven ligt voor de hand, maar is al te makkelijk.

Katrina toont immers niet alleen het falen van de overheid, maar ook van Amerika als natie. Het land wordt met de neus op de eigen binnenlandse problemen gedrukt. Eigenlijk heeft Katrina het sociale fundament van de VS blootgelegd. De storm kon zo hard toeslaan, omdat dit

fundament niet deugde. Het grootste deel van de zwarte bevolking had simpelweg geen plek om naar toe te gaan.

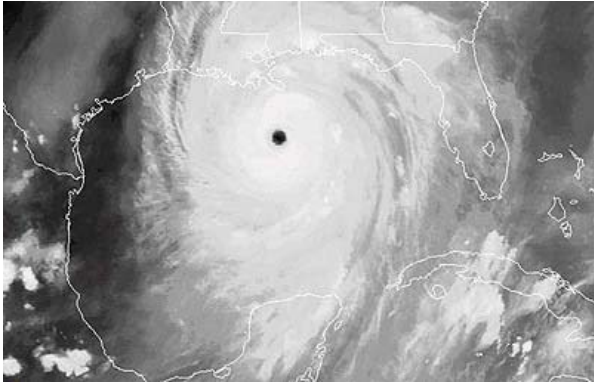

Zij stonden reeds met de rug tegen de muur in een keiharde samenleving. Nu lag de waarheid openlijk op straat. Wat is de dynamische economie van de VS waard als 20% van de bevolking onder de armoedegrens leeft in getto's waar het recht van de sterkste geldt? Uit deze situatie komt ook de gewelddadige anarchie voort die we hebben gezien; die ontstond niet uit het niets, maar was al in de buitenwijken aanwezig.

Voor het buitenland zijn de politieke gevolgen nauwelijks te overzien. In eerste instantie ligt de vraag voor de hand of de VS zich al dan niet gedeeltelijk terug zullen gaan trekken uit Irak. De onderliggende vraag daarbij is in hoeverre de machtspositie van de VS aangetast is. Een verzwakte VS zet de hele internationale politieke arena in beweging. Dat belooft spannende, maar onzekere tijden. Bovendien is de economie van de VS zo hard geraakt, dat de gevolgen voor de wereldeconomie niet uit lijken te kunnen blijven. Op dit moment is 20% van de Amerikaanse olieproductie uitgeschakeld. Alleen al de bouw van nieuwe woningen, er zijn een miljoen mensen dakloos, kost miljarden. Hetzelfde geldt voor de noodhulp, het opruimen van het slib en het herstel van de infrastructuur. De schade zal al snel tegen de 100 miljard dollar lopen. Het is daarbij vooral oppassen voor de indirecte gevolgen. Schadeclaims en faillissementen kunnen een domino-effect veroorzaken bij banken en verzekeringsmaatschappijen.

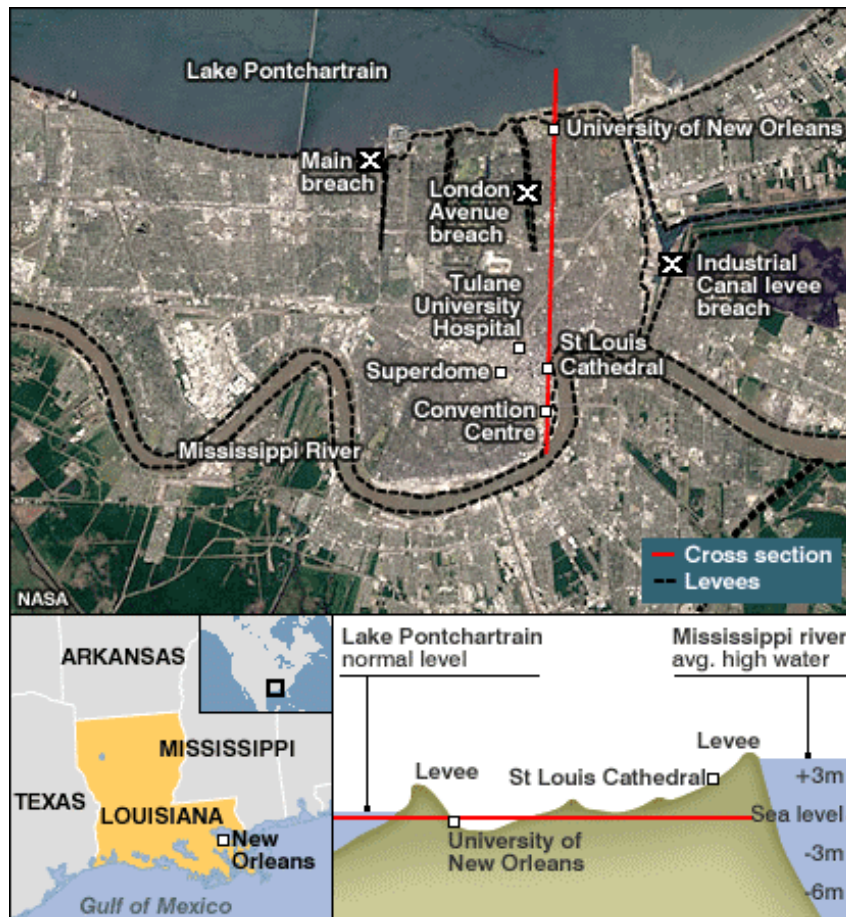
De natuurrampen die de wereld teisteren veroorzaken op hun beurt een enorme onzekerheid. De tsunami van kerst 2004 ligt nog vers in ons geheugen en nu is daar alweer

Katrina. Verder hebben we deze zomer kleinere, maar lokaal ook ontwrichtende rampen als tyfoons in China, bosbranden in Portugal, Spanje en Frankrijk, en overstromingen in Oostenrijk en Duitsland. Het zijn er teveel.

Luchtfoto van Katrina, 27 augustus

Al die onzekerheid neigt elkaar te versterken. Het moge duidelijk zijn dat de wereld in uiterst woelig vaarwater terecht is gekomen. De cocktailbom die Katrina in New Orleans was, heeft gevolgen voor ons allemaal. Ik wil daarmee geen onheilsprofeet zijn. Natuurlijk kan er ook veel goeds uit voortkomen, wanneer men de problemen maar onderkent. Het is echter makkelijk te voorspellen dat de roep om leiderschap, reeds nu als onderstroom aanwezig, wereldwijd zal toenemen. De Amerikanen zelf zouden alvast beter moeten weten. Ze hebben hun president na 11 september 2001 al ongeëvenaard veel extra bevoegdheden gegeven. Er is geen flesje water extra door uit de lucht komen vallen in de straten van New Orleans. Mijns inziens dient de roep om nieuwe ideeën voorop te staan, niet een sterke man. En dan niet zomaar wat ad hoc oplossingen, maar nieuwe economische ideeën, nieuwe bestuursvormen en een nieuwe natuurwetenschap. Daar zijn genoeg voorbeelden van te vinden, en het is tijd dat er serieus naar wordt gekeken.

Overzicht van de situatie. Het rampscenario was al 30 jaar bekend.